

Posudek oponenta diplomové práce

Autorka: Mgr. Michaela Fedorková
Téma: Podnikové compliance
Vedoucí: JUDr. Tomáš Ficner, Ph.D.
Oponent: JUDr. Anna Outlá

Zvolené téma diplomové práce, kterému sama diplomantka v úvodu přiznala příliš široké rozpětí, předem zúžila na propojení compliance programů, tedy jednání souladného s právem, s trestněprávní odpovědností právnické osoby a jejich vlivem na možné vyvinění se právnické osoby z této odpovědnosti.

Autorka si jako hlavní cíl diplomové práce vytýčila zevrubné definování, popsání a analyzování procesu přípravy funkčního compliance programu, dále jeho implementace do obchodní korporace a následné kontroly včetně potřebné aktualizace. Jako jeden z dílčích cílů pak označila prezentaci přínosu, který kvalitní compliance program může korporaci přinést. Nabídla rovněž lákavou možnost komparace základů problematiky compliance programů v České republice, na Slovensku, ve Velké Británii a USA. Přitom vyslovila záměr zhodnotit v závěru své práce vliv přijetí compliance programu v korporaci na exkulpaci právnické osoby z trestní odpovědnosti.

Představeným dílem sice svých cílů zcela nedosáhla, na druhé straně lze vystopovat snahu předložit relativně ucelený pohled na teoretickou konstrukci compliance programů a na význam dobře postaveného compliance programu pro eventuální vyvinění se právnické osoby z trestní odpovědnosti.

Z poznámkového aparátu, jímž je diplomová práce opatřena, i ze samotného textu díla, je na první pohled možné vyčíst významnou inspiraci zhruba třemi prameny uvedenými v seznamu zdrojů (viz přes stovku odkazů pouze na ně), která v mnoha případech, jednou v podobě řádných citací (srov. např. s. 17-19, 38, 46, 58), jindy právě mnohočetnými odkazy, posouvá diplomovou práci ke zdařilému kompilátu s nádechem návodu spíše pro širší veřejnost než pro odbornou obec. Tento dojem navíc umocňuje převažující použitá deskriptivní metoda tvorby.

Způsob zpracování tématu a volba popisné metody pak vlastně ani neumožnily diplomantce dopustit se věcných obsahových chyb, zejména když část jejích závěrů se nese v rovině kondicionálu, a tam, kde se alespoň slovně pokusila zaujmout osobní stanovisko, šlo spíše o akceptaci nebo příklon k jasně dané skutečnosti (namátkou s. 34, kde za stěžejní část přípravné práce považuje analýzu relevantních právních předpisů; závěr na s. 71, že komparace s ostatními státy je vždy přínosná, či s. 29, kde je konstatována vhodnost zavedení compliance programů u menších podniků, myšleno patrně podnikatelů). V této souvislosti lze jako přinejmenším kontroverzní vnímat výrok, že při posuzování přípustné míry označení některých jednání za korupční hraje roli obor podnikání a velikost společnost, kdy některé jednání u malé korporace lze označit za korupční, zatímco u velké za běžné a souladné s právními předpisy, který by si jistě zasloužil detailnější rozbor.

Zajímavé by bylo také hlubší zamyšlení nad tím, zda skutečně v českých poměrech se značnou averzí na udavačství, je zavedení tzv. whistleblowingu podpořeného ještě odměňováním oznamovatele jednání odporujícího compliance programu (byť při prokázání relevantního podnětu) opravdu přínosným způsobem nápravy nežádoucího stavu v obchodní korporaci, a to za současného porovnání právních systémů a úrovně právního vědomí v zemích, kde je tento způsob úspěšně či méně úspěšně využíván.

Téma diplomové práce jako by předurčilo vyznění díla coby spíše populárně naučné publikace, která má za úkol podnítit zájem všech odpovědných orgánů o řádné interní uspořádání v obchodní korporaci a zvýšení citlivosti jednotlivců k dodržování stanovených pravidel a upozornit na riziko hrozící obchodní korporaci a jejím statutárním orgánům přijetím zákona o trestní odpovědnosti právnické osoby.

V tomto směru může být diplomová práce jakýmsi vodítkem svým teoretickým rozměrem a značnou dávkou obecnosti popisovaných postupů, z jiného pohledu však bude obtížně představitelné její využití a akceptace celé řady v ní rezonujících závěrů a doporučení u malých či středních podnikatelů bez faktické možnosti specializovaného aparátu, i když jsou bezesporu vystaveni stejným hrozbám a trestním sankcím jako velké nebo nadnárodní korporace.

Pokud jde o schopnost práce se zákonným textem a odbornými prameny, tu autorka osvědčila, třebaže s výhradou již shora vytykaného omezení na v zásadě tři zdroje (Hurychová, Klára a Michal Sýkora; Schenková, K. a Jan Lasák; Aplikace § 8 odst. 2 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. Průvodce právní úpravou pro státní zástupce), z nichž na každý bylo odkazováno v poznámkách pod čarou více než třicetkrát.

Z hlediska formálního je diplomová práce ve všech parametrech na standardní úrovni, odpovídající je i gramatická a jazyková stránka včetně patřičného odborného vyjadřování.

Diplomovou práci doporučuji k ústní obhajobě, předběžně ji hodnotím stupněm velmi dobře.

V rámci obhajoby své diplomové práce by se diplomantka mohla podrobněji vyjádřit k posouzení vynaložení veškerého spravedlivě požadovaného úsilí právnické osoby k zabránění trestné činnosti ve vazbě na existenci compliance programu, resp. na možnou exkulpací právnické osoby z trestní odpovědnosti.

V Plzni dne 30.4.2021

JUDr. Anna Outlá